

Prezenta lucrare conține _____ pagini

Numele:.....

Inițiala prenumelui tatălui:

Prenumele:.....

Școala de proveniență:

Centrul de examen:

Localitatea:

Județul:

Nume și prenume asistent	Semnătura

EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI a VIII-a

Disciplina: *Limba și literatura română*

Citește fiecare dintre textele de mai jos pentru a putea răspunde la cerințele

1

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de două ore.

SUBIECTUL I

(70 de puncte)

Citește fiecare dintre textele de mai jos pentru a putea răspunde la cerințele formulate.

Textul 1

„Deși trecuseră minutele pentru gândire, tinerii de sub castan se fereau să-și destăinuie soluțiile. De câteva zile, de când găsisese harta într-o arhivă uitată, în care de multă vreme nu mai umblase nimeni, Victor se gândea zi și noapte la obiectul de care aveau nevoie. De bună seamă că și gânditorii de câteva clipe, Lucia, Ursu, Dan, descoperiseră obiectul visat de Victor, dar li se părea atât de înfricoșător de departe încât nu îndrăzneau să-i rostească numele. Dan își luă în cele din urmă inima în dinți și începu să vorbească, însă cu o voce atât de jalnică, de parcă nu dezlegase o problemă, ci sesizase un obstacol de neînvins:

— O barcă, asta ne trebuie, mamă dragă...

Tonul lui Dan îi molipsi și pe ceilalți, care încuviințară încet din cap, prilej de a-și ascunde privirile triste și dezolate. Numai Ursu se împotrivi jalnicei uverturi:

— Ei și! Mare lucru o barcă... dacă...

Privirile uimite ale Luciei îi înghețară însă vorbele pe buze. Tocmai atunci apărură bosumflată și Maria.

— Nu vrea să vină cu niciun chip, anunță ea. Caraghiosul! Și sunt sigură că numai din orgoliu.

Cine se mai gândea însă la Ionel!? Toți uitaseră de el, altceva îi apăsa cu spaimă și răutate. Mirată că nu primește niciun răspuns, Maria se adresă indignată tuturor:

— Vă bateți joc de mine? Sau poate vi s-a întâmplat ceva? Spuneți! Parcă vi s-au înecat corăbiile...

Un moment de tăcere, apoi un hohot de râs, un râs salvator urmă cuvintelor ei, ceea ce o zăpăci și mai mult. Nu mai înțelegea nimic, dar Dan, înțelegându-i starea, încercă s-o liniștească, în felul lui:

— Ehei!... Ce bine-ar fi fost, zău, Maria, ce bine ar fi fost să ni se fi înecat câteva corăbii... Mamă dragă, tot am mai fi salvat noi una... Ce? Tot mai crezi că glumim? Numai la corăbii și la bărci ne gândim... Ia uită-te la hartă, uită-te: râuri, lacuri... Cum le vom trece?

În clipa aceea, capul ascuțit al lui Pompilică ieși dintre frunze și coborî încet, atât cât putea să coboare fără să-și frângă gâtul, și ochii spionului, mari cât cepele, încercau să se zgâiască pe hartă. Dar la câțiva metri deasupra lui,

În același castan, o mână subțire și foarte dibace, după felul cum se mișca, străpunse crengile, se înalță încet și precaut, apoi coborî fulgerător, slobozind din pumn un fruct moale și țepos. Fructul urmă întocmai traiectoria hotărâtă de mâna subțire și iscusită, adică lovi cu precizie milimetrică vârtejul de pe creștetul lui Pompilică. Catastrofa nu mai putea fi evitată. Cel lovit în creștet își pierdu pentru o fracțiune de secundă echilibrul, și așa destul de precar, dar nu era nevoie de mai mult pentru ca nimeni și nimic să nu-l mai poată salva de la prăbușire. Într-un acompaniament fantastic de urlete, trosnituri, foșnete și burdușeli, trupul lui Pompilică se prăvăli spre pământul pe care-l părăsise hoștește. Un ciot bătrân și uitat se înduioșa însă de coastele și membrele sărmanului spion și-și strecură capătul în turul pantalonilor, oprindu-l astfel de la o cădere barbară, dar menținându-l suspendat, la vreo doi metri deasupra pământului. Dacă n-ar fi scos urletele acelea de spaimă, oricine l-ar fi văzut pe Pompilică, bălăbănindu-se în văzduh, ar fi crezut că asistă la exercițiile unuia care vrea să se familiarizeze cu imponderabilitatea.

(Constantin Chiriță, „Cireșarii”)

Textul 2:

„Endurance, nava exploratorului britanic Ernest Shackleton, a fost localizată cu ajutorul roboților subacvatici la exact 100 de ani de la moartea acestuia. Alte epave faimoase încă așteaptă să fie descoperite.

Pe 5 martie 2022, camerele de luat vederi au ajuns acolo unde ochii oamenilor n-au reușit timp de 107 ani. Epava navei cu aburi *Endurance*, scufundată în 1915 în timpul unei expediții în Antarctica, a fost regăsită de cercetători în Marea Weddell, la o adâncime de 3.000 de metri, cu ajutorul unor vehicule subacvatice autonome. Astfel, s-a pus capăt unui mister neelucidat de peste un secol, în ciuda povestirilor echipajului care a reușit să supraviețuiască miraculos și a nenumăratelor încercări anterioare de a o localiza.

În cazul altor naufragii, însă, la suprafață au rămas doar câteva informații și foarte multe speculații care, în timp, au alimentat atât imaginația pasionaților de mistere, cât și ambiția altor exploratori de a porni pe urmele navelor dispărute, unele cu tot cu oamenii de la bord. Mulți dintre aceștia și-au pierdut, la rândul lor, viața, în încercarea de a afla ce s-a întâmplat. De-a lungul anilor, s-au strâns numeroase teorii și s-au făcut câteva descoperiri surprinzătoare. La sfârșitul anului 1914, exploratorul irlandez Ernest Shackleton, împreună cu cei 27 de membri ai echipajului, a părăsit insula britanică Georgia de Sud din Oceanul Atlantic pe nava sa de ultimă generație. *Endurance* avea o lungime de 44 metri, trei catarge și o carenă ultrasolidă, construită special pentru a rezista la impactul cu gheața plutitoare. Echipajul își propusese să traverseze pe jos, pentru prima oară, continentul antarctic, din Marea Weddell până în Marea Roos, trecând pe la Polul Sud.

Însă, în ianuarie 1915, ambarcațiunea a rămas blocată în largul coastei, fiind prinsă de gheața formată în apropierea banchizei Larsen. Captivă timp de mai multe luni, goeleta a fost zdrobită treptat de presiunea gheții și s-a scufundat în noiembrie 1915, la o adâncime de 3.000 de metri.

Instinctul de conservare i-a ajutat însă pe marinari să reușească una dintre cele mai faimoase supraviețuiri din istorie. Au rezistat luni întregi adăpostiți în corturi improvizate, plutind în derivă, pe banchize, și vânând pinguini și foci pentru a se hrăni. În cele din urmă, echipajul a ajuns pe Insula Elefantului, nelocuită și neospitalieră, acoperită în totalitate de gheață. De acolo, Shackleton și un grup restrâns au navigat aproape 1.300 de kilometri cu o mică barcă recuperată de pe *Endurance*, au ajuns înapoi, în Georgia de Sud, de unde s-au întors cu un vapor pentru a salva restul echipajului.

(„Cinci expediții maritime eșuate”, mindcraftstories.ro)

A

1. Completează spațiile libere cu informațiile din textul 1.

Doi dintre copiii care au descoperit harta sunt și

2. Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 1.

Maria este supărată pentru că:

- a. nu au găsit harta.
- b. nu au o barcă pentru a pleca în expediție.
- c. Ionel nu a venit la întâlnirea cu cireșarii.
- d. Pompiliu este cocoțat în copac.

3. Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 2.

Epava navei *Endurance* a fost găsită în anul:

- a. 2022.
- b. 1915.
- c. 1912.
- d. 1914.

4. Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 2.

Naufragiații au fost salvați de:

- a. salvatori veniți de la Polul Sud.
- b. Shackleton și câțiva membri ai echipajului.
- c. Shackleton singur.
- d. locuitorii de pe Insula Elefantului.

5. Notează „X” în dreptul fiecărui enunț pentru a stabili dacă este adevărat sau fals, bazându-te pe informațiile din cele două texte.

Textul 1:

ENUNȚUL	ADEVĂRAT	FALS
Lucia, Ursu și Maria au descoperit harta.		
Pompilică îi spionează pe cireșari.		
Cireșarii au nevoie de o corabie.		

Textul 2:

ENUNȚUL	ADEVĂRAT	FALS
La bordul navei <i>Endurance</i> se aflau 44 de membri ai echipajului.		
Goeleta s-a scufundat la o adâncime de 300 de metri.		
Endurance s-a scufundat în Antarctica.		

6. **Prezintă, în 1-3 enunțuri, o trăsătură a textului narativ, identificată în textul de mai jos, ilustrând-o cu o secvență relevantă:** „În clipa aceea, capul ascuțit al lui Pompilică ieși dintre frunze și coborî încet, atât cât putea să coboare fără să-și frângă gâtul, și ochii spionului, mari cât cepele, încercau să se zgâiască pe hartă. Dar la câțiva metri deasupra lui, în același castan, o mână subțire și foarte dibace, după felul cum se mișca, străpunse crengile, se înălță încet și precaut, apoi coborî fulgerător, slobozind din pumn un fruct moale și țepos.”

B**1. Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.**

Conțin diftong ambele cuvinte din seria:

- a) „obiectul”, „zicea”.
- b) „orgoliu”, „corăbiile”.
- c) „aceea”, „înțelegea”.
- d) „ianuarie”, „echipajului”.

2. Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.

Cuvintele: „gheața”, „oricine” conțin, în ordine:

- a) șase litere, patru sunete; șapte litere, șapte sunete.
- b) șase litere, șase sunete; șapte litere, șapte sunete.
- c) șase litere, cinci sunete; șapte litere, șase sunete.
- d) șase litere, șase sunete; șapte litere, cinci sunete.

3. Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.

În cuvintele: „zi”, „numai”, „chip”, „bărci”, „mari”, „i” are, în ordine următoarele valori fonetice:

- a) vocală, semivocală, vocală, literă ajutătoare, „i” șoptit.
- b) vocală, semivocală, vocală, „i” șoptit, „i” șoptit.
- c) „i” șoptit, semivocală, vocală, literă ajutătoare, „i” șoptit.
- d) vocală, semivocală, literă ajutătoare, literă ajutătoare, „i” șoptit.

4. Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.

Sunt corect despărțite în silabe cuvintele din seria:

- a) în-tâm-pla-re, o-biec-tul, e-xer-ci-ți-i-le.
- b) în-tâmp-la-re, o-bi-ec-tul, ex-er-ci-ți-i-le.
- c) în-tâm-pla-re, o-bi-ec-tul, e-xer-ci-ți-i-le.
- d) în-tâm-pla-re, o-biec-tul, ex-er-ci-ți-i-le.

5. Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.

Sunt corect accentuate cuvintele din seria:

- a) misteree, povestirilor, prîvirile.
- b) mistere, povestirilor, privirile.
- c) mîstere, povestirilor, privirile.
- d) mistere, povestirilor, privirile.

Subiectul al II-lea:

Scrive un text narativ, de minimum 150 de cuvinte, în care să prezinți o întâmplare din vacanța de vară, incluzând o secvență descriptivă, de minimum 30 de cuvinte, și o secvență dialogată, de minimum patru replici.

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul compunerii este la alegere.

Punctajul pentru compunere se acordă astfel:

- conținutul compunerii – 12 puncte;
- redactarea compunerii – 8 puncte (marcarea corectă a paragrafelor – 1 punct; coerența textului – 1 punct; proprietatea termenilor folosiți – 1 punct; corectitudinea gramaticală – 1 punct; claritatea exprimării ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; respectarea normelor de punctuație – 1 punct; lizibilitatea – 1 punct).

Notă! Compunerea nu va fi precedată de titlu sau de motto. Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.